

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การพัฒนากฎหมายภาษีของประเทศไทยในกรณีการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม
สำหรับการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศ

The Development of Thailand Tax Law Regarding the Value-Added Tax
Collection on Foreign E-Services

โดย

อาจารย์ ดร. ชัชชัย ลากปรารธนา

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยวิชาการ

ประจำปี 2564

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ชื่อเรื่อง : การพัฒนากฎหมายภาษีของประเทศไทยในกรณีการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศ

ชื่อผู้วิจัย : อาจารย์ ดร.ชัชชัย ลาภปรารณา

ปีที่แล้วเสร็จ : 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาแนวคิดและพัฒนาการเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศ (2) เพื่อศึกษาแนวทางการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศตามกฎหมายต่างประเทศและมาตรฐานระดับสากล (3) เพื่อศึกษาแนวทางการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศของประเทศไทย (4) เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบหลักเกณฑ์และปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศตามกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศและมาตรฐานระดับสากล (5) เพื่อนำเสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศที่เหมาะสมกับประเทศไทย การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการวิจัยเอกสาร และการสัมภาษณ์เชิงลึก

ผลการศึกษาพบว่า (1) หลักการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศที่ดีควรเป็นไปตามหลักการภาษีอากรที่ดี (2) OECD มีแนวทางการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในเรื่องนี้โดยให้ประเทศต่าง ๆ ใช้หลักเกณฑ์ของสถานที่จัดเก็บภาษีโดยพิจารณาจากสถานที่ที่มีการให้บริการและให้กำหนดหลักเกณฑ์การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มและแนวทางปฏิบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ไม่ซับซ้อนเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการจากต่างประเทศ ทั้งนี้ประเทศออสเตรเลียมีแนวทางการจัดการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในเรื่องนี้ที่สอดคล้องกับแนวทางของ OECD โดยจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในประเทศซึ่งเป็นสถานที่ที่มีการให้บริการและกำหนดรูปแบบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มที่หลากหลายเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการจากต่างประเทศ (3) การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในเรื่องนี้ของประเทศไทยสอดคล้องกับแนวทางของ OECD โดยที่จัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากสถานที่ที่มีการให้บริการคือประเทศไทย รวมทั้งมีการจัดทำระบบ Vat for E Service (VES) ขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการจากต่างประเทศ (4) เมื่อเปรียบเทียบหลักเกณฑ์ของประเทศไทยกับ OECD ประเทศออสเตรเลีย สาธารณรัฐสิงคโปร์ และประเทศไทยมีปัญหาในเรื่องของการกำหนดค่านิยามที่ไม่ชัดเจนอันก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องการตีความ และหลักเกณฑ์การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตลอดจนมาตรการในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในเรื่องนี้ (5) การวิจัยนี้เสนอแนะแนวทางให้ประเทศไทยควรมีการปรับปรุงแก้ไขค่านิยามให้มีความชัดเจนและครอบคลุมมากขึ้นและจัดทำสื่อต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้ให้บริการจากต่างประเทศเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มมากยิ่งขึ้นรวมทั้งเพิ่มมาตรการในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มให้การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในเรื่องนี้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: ภาษีมูลค่าเพิ่ม บริการทางอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศ การจดทะเบียน

Title : The Development of Thailand Tax Law Regarding the Value-Added Tax Collection on Foreign E-Services
Researcher : Dr. Chatchai Lapprathana
Year : 2023

Abstract

The objectives of this research were; (1) to study the guidelines relating value added tax (VAT) collection on foreign e-services; (2) to study guidelines relating VAT collection on foreign e-services under the foreign legal regimes and international legal standards; (3) to study guidelines relating VAT collection on foreign e-services under Thai legal regime; (4) to comparatively analyze legal principles and problems relating VAT collection on foreign e-services under foreign legal regimes and international legal standards; and (5) to propose an effective guideline for improving VAT collection on foreign e-service well- suited for Thailand. This research is a qualitative research conducted based on the documentary research and in-depth interview.

The results showed that (1) VAT collection on foreign e- services should conform to the good tax collection principle; (2) OECD issued a guideline relating VAT collection on foreign e-services by requiring member countries to equip with the place of taxation principles, which the places for e-services were in consideration. Also, rules relating VAT registration and simple guidelines on other relating practices needed to be initiated to support foreign e- service providers. In fact, Australia has issued a VAT collection on foreign e- service guideline conforming with that of OECD. VAT was collected in the member countries where places for e-services were located, and the various forms of VAT registration were settled to support foreign e- service providers; (3) VAT collection on this issue in Thailand conformed to the OECD guideline, which VAT collection from the place where e- service was operated was Thailand. Furthermore, a system on Vat for E Service (VES) was established to support foreign e- service providers; (4) by comparing principles under Thailand, OECD, Australia, Republic of Singapore and Thailand faced problems in addressing a definition which was ambiguous causing problems in construe, criterion for VAT registration, and the measures for non- VAT registrants; and (5) this research proposed a guideline for Thailand to make an amendment on the definition to be clearer and more extensive. A medium was recommended to be created to develop an understanding amongst foreign e-service providers according VAT collection principles. Legal measures for non- VAT registrants were suggested to be added for creating an effective VAT collection on this issue.

Keywords : Value-Added Tax, Foreign E-Services, Electronic Platform